

opodstatněné. Nárok na úpravu pachtovného podle § 6 vlád. nař. ze dne 29. července 1933 č. 164 sb. z. a n. přísluší jen těm pachtýřům zemědělských pozemků (§ 1 zmíněného vládního nařízení), jimž je zemědělská výroba hlavním zdrojem důchodu. Při výkladu slov »zemědělský pozemek« a »zemědělská výroba« jest uvážiti důvod a účel vládního nařízení. Podle důvodové zprávy, podané vládě pod č. 85556/VII A 1933, bylo účelem tohoto opatření upravití změnou cenovou relaci plodin, hlavně obilnin, a to nejen tam, kde pachtovné bylo vyjádřeno v pšenici nebo v žitě, nýbrž i při pachtovném ryze peněžitým, k čemuž vedla úvaha, že i peněžitá suma pachtovného je výsledkem kalkulace o určitém množství hlavních obilnin (pšenice nebo žito) a o ceně platné v době uzavření smlouvy. Z doslovu vládního nařízení č. 164/1933 v souvislosti s důvodovou zprávou je zřejmo, že nárok na úpravu pachtovného má přijíti k dobru jen takovému pachtýři zemědělského pozemku, jenž tohoto pozemku používá k zemědělské výrobě v užším slova smyslu, to jest k dobývání plodin, jichž pěstování spadá pod pojem rolnické výroby. Navrhovatelé však na spachtovaných pozemcích nepěstují takové »plodiny«, nýbrž vysévají semena stromků a pěstují stromky mimo rámec naturální potřeby svého vlastního hospodářství; neprovozují tedy na spachtovaných pozemcích »zemědělskou výrobu«, pročež se nižší soudy nedopustily nezákonnosti, nepřiznavše jim nárok na úpravu pachtovného podle § 6 vládního nařízení.

Čís. 13480.

Zavázal-li se manžel soudním smírem zaplatiti manželce na úplné vyrovnání jakýchkoliv nároků z jakéhokoliv důvodu, zejména pak z důvodu výživného za dobu minulou, přítomnou i budoucí jednotnou částku, aniž uvedeno, co vypadá na výživné, nelze na základě tohoto soudního smíru povolit na manželovo výslužné exekuci podle druhého odstavce § 2 zákona ze dne 15. dubna 1920, č. 314 sb. z. a n. v doslovu zákona ze dne 2. července 1924, č. 177 sb. z. a n., nýbrž jen podle prvního odstavce téhož paragrafu.

(Rozh. ze dne 21. dubna 1934, R I 387/34.)

Manžel zavázal se soudním smírem zaplatiti manželce 5.000 Kč. K vydobytí tohoto nároku navrhla manželka proti manželovi povolení exekuce zabavením dvou třetin výslužného manžela s omezením, že mu musí zůstatí volným roční příjem 3.000 Kč. Soud první stolice exekuci povolil. Rekursní soud vyhověl rekursu dlužníkovu potud, že povolil exekuci zabavením jen jedné třetiny výslužného dlužníkovy s omezením, že mu musí zůstatí volných ročně 4.000 Kč. Důvody: Jest přisvědčiti rekursu, pokud první soud povolil zabavení dvou třetin výslužného s omezením, že dlužníku musí zůstatí volných 3.000 Kč ročně. Strana vymáhající a s ní i soud první stolice vycházejí patrně z předpokladu, že jde o pohledávku výživného ve smyslu odst. (2) § 2 zákona ze dne 15. dubna 1920 č. 314 sb. z. a n. v doslovu zákona ze dne 2. července 1924 č. 177 sb. z. a n. Avšak v rozsahu tu stanoveném je možná exekuce jen na pohledávky výživného příslušejí-

cího podle zákona. Takovou pohledávkou však není pohledávka ze smíru mezi stranami o výživném, neboť, i když manželův závazek k výživování manželky spočívá v zákoně, přece jen v případě smíru odvozuje se z dohody mezi manžely. Nejde tedy již o pohledávku ze zákona, kterou jako takovou určil soud, nýbrž o závazek ze smlouvy a o pohledávku ze smíru, tudíž neprivilegovanou, pro jakou podle odst. (1) § 2 výše cit. zákonů je možno výslužné zabavit jen do jedné třetiny, vždy však tak, že dlužníku musí zůstatí volných ročně 4.000 Kč. Pokud tedy byla exekuce povolena v rozsahu větším, odporovala zákonu; ostatně podle smíru, který je tu exekučním titulem, nezavázala se strana povinná 5.000 Kč zaplatiti výhradně jako výživné, nýbrž na vyrovnání »jakýchkoliv nároků z jakéhokoliv právního důvodu«; již podle toho smluvený závazek není ryze vyživovací, což tím více dokazuje nesprávnost názoru prvního soudu.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody :

Smírem uzavřeným ve sporu Břetislava S-a proti Heleně S-ové o rozvod manželství zavázal se žalobce zaplatiti žalované na úplné vyrovnání jakýchkoliv nároků z jakéhokoliv právního důvodu zejména pak z titulu výživného jak za dobu minulou tak i přítomnou i budoucí, jednotnou částku 5.000 Kč a neuvedly strany, jaká částka z narovnaného obnosu vypadá na výživné. Jelikož z exekučního titulu není zřejmo, zda celý obnos 5.000 Kč či jaká část jiná vypadá na výživné, nelze již z toho důvodu povolit na výslužné exekuci podle druhého odstavce § 2 zákona ze dne 15. dubna 1920 čís. 314 sb. z. a n. v doslovu zákona ze dne 2. července 1924 čís. 177 sb. z. a n., nýbrž jen podle odstavce prvního, jak to správně učinilo napadené usnesení. Za tohoto stavu není zapotřebí zabývatí se otázkou, zda smírem byla změněna zákonná povaha výživného.

Čís. 13481.

Na povaze učební smlouvy nemění nic okolnost, že učeň vedle učňovských prací konal učebnímu pánu i vedlejší služby v domácnosti a v hospodářství.

I učedníci mohou dostávat mzdu, bylo-li její placení ujednáno.

Nedostatek písemné formy nemá v zápětí neplatnost učební smlouvy.

(Rozh. ze dne 21. dubna 1934, Rv I 84/33.)

Žalobkyně domáhala se na žalovaných manželích Š-ových odměny za služby, jež prý jim konala. Bylo zjištěno, že žalobkyně konala v krámě žalovaného Bohumila Š-a práce učednické, že byla přihlášena u společenstva jako učednice za poskytování stravy a bytu. Oba nižší soudy žalobu zamítly. Důvody: Jest správné zjištění prvního soudu, že žalobkyně s vědomím svého otce vstoupila k žalovanému jako učednice v obchodě. První soud zjišťuje také bezvadně, že žalobkyně skutečně v obchodě byla zaměstnána. Z tohoto bezvadného zjištění jest